

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено на
засіданні кафедри
менеджменту, публічного управління та
HR-технологій
протокол №1 від 18 вересня 2023 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
КРАЇНОЗНАВСТВО
2023-2024 навчальний рік

Галузь знань	- 07 Управління та адміністрування 28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	- 073 Менеджмент 281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	- Менеджмент організацій і адміністрування Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	- Перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	- 3

Команда викладачів:

Лектор: Дейнека Олександр Георгійович

Контакти: deyneka@kart.edu.ua тел. 057-730-10-95

Години прийому та консультацій: 12.00-13.00 понеділок

Початок ХХІ ст. ознаменувався динамічними перетвореннями в світі, пов'язаними із загостренням боротьби між протилежними тенденціями розвитку суспільства. З одного боку, поширюються глобалізаційні процеси, які охоплюють всі сфери людської діяльності, розвиваються процеси міжнародної інтеграції. З іншого - наростають локалізаційні дезінтеграційні процеси, які відбуваються паралельно з глобалізацією та інтеграцією. Саме в області єдності і боротьби цих протилежностей і проходить розвиток народів і країн в наш час.

Сучасна освічена людина повинна мати хоча б найзагальніші уявлення про сучасну політичну карту світу, розміщення населення нашої планети, світове господарство, глобальні проблеми людства. Це потрібно у повсякденному житті для того, щоб встановлювати зв'язки між подіями, інформацію про які ми отримуємо з газет, повідомлень по радіо та телебаченню, з комп'ютерної мережі, правильно їх оцінювати, таким чином, правильно розуміти світ, в якому ми живемо.

У такому контексті дисципліна формує систему економіко-географічних знань сучасного управлінця про світові процеси в цілому та окремі країни світу зокрема. Знання про закономірності розвитку світового господарства, прогрес одних країн і кризові явища інших завжди були інтересом аналізу економістів-управителів.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування та розширення світогляду студента в області основних закономірностей та напрямків розвитку ринкової економіки на макро- та мікроекономічному рівнях, здатність до розуміння характеристики сучасного стану розвитку провідних країн світу);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння основних тенденцій на перспективу та цілісне уявлення про розвиток світогосподарських зв'язків);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості аналізувати тенденції розвитку економіки окремих країн; орієнтуванні в багатоманітних регіональних особливостях світового ринку; здатність студента відслідковувати зміни в розвитку інтеграційних процесів і на такій основі визначати нові тенденції та місце країни в них)

4. Інформаційну компетентність (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області комплексного аналізу країн)

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області розвитку економіки окремих країн, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до розвитку сучасної світової економіки, а також міжсистемних зв'язків континентів та регіонів світу).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо у вас зростає потреба в інформації про країни, розширенні знань про природу, розміщення населення, господарство, соціально-економічні та екологічні проблеми різних країн і регіонів світу - країнознавство й дає ці знання.

Від здобувачів очікується: базове розуміння економічної теорії, регіональної економіки.

Перша частина курсу присвячена вивченню закономірностей й тенденцій творення і функціонування держав, розвитку державотворчих процесів, політичних проблем, подій та явищ, а інша частина курсу охоплює вивчення тенденцій економічного розвитку континентів та регіонів світу, їх трансформацію

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає студентам глибоке розуміння систематизації успішних прикладів віртуального бізнесу та практичні рекомендації з його просування в Інтернет мережах.

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та виконанням творчих рефератів. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії.

Кількість кредитів ECTS – 3.

Лекції – 15 годин.

Практики – 15 годин.

Самостійна робота – 60 годин.

Теми курсу

Країнознавство як наука. Політична карта світу. Просторово-територіальна організація держав світу. Регіональний поділ світу. Характеристика ключових країн регіонів світу. Економіко-географічна характеристика країн Європи. Економіко-географічна характеристика країн Азії. Економіко-географічна характеристика країн Америки. Економіко-географічна характеристика країн Африки. Економіко-географічна характеристика країн Австралії та Океанії

Країнознавство / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Виконання творчих рефератів	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають виконання творчих рефератів з метою поглибленого вивчення економічного потенціалу країни світу. Виконання завдання супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиж-день	Кільк. годин	Тема лекції	Кільк. годин	Тема практичних занять
1		1. Країнознавство як наука Об'єкт і предмет країнознавства. Закономірності і принципи країнознавства.		Країнознавство як наука
3		2. Політична карта світу Держава і країна. Форми їх правління та адміністративно-територіального устрою. Етапи формування політичної карти світу. Типи країн. Міжнародні організації. Геополітика і геостратегія.		Держава і країна
5		3. Просторово-територіальна організація держав світу Географічне положення держави. Територія держави. Кордони держави та їх функції. Внутрішній поділ країн.		Міжнародні організації світу
7		4. Регіональний поділ світу Загальні засади районування світу. Регіони світу.		Просторово- територіальна організація країн світу
Модульний контроль №1				
9		5. Економіко-географічна характеристика країн Європи Країни Західної Європи в світовій економіці. Країни Східної Європи в світовій економіці. Зовнішньоекономічна політика країн Європи.		Країни Європи
11		6. Економіко-географічна характеристика країн Азії Національна економіка Японії. Місце		Країни Азії

		Японії в світовій економіці та фактори економічного розвитку. Економіка Китайської народної республіки. Місце країни у світовій економіці. Фактори і динаміка економічного розвитку. Галузева структура економіки.		
13		7. Економіко-географічна характеристика країн Америки. Національна економіка США. Місце США в світовій економіці та фактори економічного розвитку. Структура економіки США. Державне регулювання економіки США. Зовнішньоекономічна політика США.		Країни Америки
Модульний контроль №2				
8		8. Економіко-географічна характеристика країн Африки. Основні риси та класифікація країн Африки. Основні моделі соціально-економічного розвитку країн Африки.		Країни Африки. Країни Австралії та Океанії
Залік с дисципліни				

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX

	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F
--	---	-----	---

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується виконання творчого реферату (презентації) впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю**. За невиконане завдання бали не нараховуються. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання актуальних світогосподарських проблем. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та ступенем виконання практичного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача (Додаток 1).

Команда викладачів:

Дейнека Олександр Георгійович - (<http://kart.edu.ua/staff/dejneka-og>) –Вчений, спеціаліст у сфері менеджменту, публічного адміністрування, управління і реструктуризації залізничної галузі.

Освіта: Харківський державний університет, 1973 р., “Географія», географ, викладач географії, кандидат географічних наук (1981). Харківський державний економічний університет, 1997 р., “Фінанси і кредит», економіст.

Доктор економічних наук з 2005 року. Дисертацію захистив у спеціалізованій вченій раді Д.064.051.05 при Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна за спеціальністю 08.02.03 - організація управління, планування і регулювання економікою, професор за кафедрою менеджменту зовнішньоекономічної діяльності на транспорті, тема дисертації «Управління паливно-енергетичним комплексом України», номер диплома ДД 004523.

Працював у складі експертних комісій з ліцензування та акредитації вищих навчальних закладів за напрямом “Менеджмент та торгівля” Міністерства освіти і науки України, зокрема секції “Менеджмент і адміністрування”.

Загальний стаж науково-педагогічної роботи понад 45 років. Дейнека О. Г. є членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій.

О.Г. Дейнека підготував 10 аспірантів та здобувачів, що отримали науковий ступінь кандидата економічних наук та одного доктора наук. Постійно запрошується на опонування кандидатських та докторських дисертацій в інші ВНЗ України, щорічно бере участь в акредитації та ліцензуванні ВНЗ з напрямку «Менеджмент».

Напрямок наукової діяльності: організаційно-управлінські аспекти розвитку базових галузей економіки України, зокрема транспортної, енергетичної та інших.

Автор понад 250 наукових праць. В рамках наукової та навчально-методичної роботи видано та підготовлено до друку 57 методичних робіт: монографії - 16; навчальні посібники з грифом Міністерства освіти і науки України - 11; конспекти лекцій - 7; інші методичні видання - 39; 92 статті у фахових наукових виданнях. Приймав участь у понад 130 вітчизняних та міжнародних наукових і науково-практичних конференціях.

Нагороди та подяки: За багаторічну працю у вищих навчальних закладах у 2005 році був нагороджений грамотою міністра освіти і науки України, має ряд подяк Державної адміністрації залізничного транспорту, а також у 2011 р. нагороджений ювілейною медаллю «На честь 150-річчя залізничного транспорту України».

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними

можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ КРАЇНОЗНАВСТВО

1. Функціональна структура світової економіки.
2. Місце США в світовій економіці.
3. «Нова економіка» як модель розвитку США.
4. Особливості державного регулювання економіки Великобританії.
5. Економіка Італії. Загальна характеристика і структура.
6. Загальна характеристика промисловості Великобританії.
7. Економічний потенціал національної економіки та його показники.
8. Загальна характеристика промисловості США
9. Економіка малих країн Західної Європи. Загальна характеристика.
10. Світове господарство: поняття та економічна сутність.
11. Роль світового ринку в формуванні світового господарства.
12. Етапи формування світового ринку та світового господарства.
13. Екологічні проблеми і світова економіка.
14. Місце Японії в світовій економіці.
15. Загальна характеристика економіки Ізраїлю.
16. Загальна характеристика сучасного світового господарства.
17. Економіка КНР.
18. Місце країн, що розвиваються у світовому господарстві.
19. Основні групи країн, що розвиваються.
20. Характеристика основних моделей макроекономічного розвитку у світовій економіці.
21. Транснаціоналізація світової економіки.
22. Місце ФРН в світовій економіці.
23. Динаміки економічного зростання країн, що розвиваються.
24. НТР і конкурентоспроможність країни.
25. Зовнішньоекономічні зв'язки Італії.
26. Місце Франції у світовій економіці.
27. Глобальна трансформація світової економіки.
28. Економічний розвиток країн СНД. Особливості економічної політики.
29. Особливості економічних реформ в перехідних країнах.
30. Інтеграційні процеси у світовій економіці.